

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

1

בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר

בעניין: אלמוני (המנוח)

המבקשת: פלונית

ע"י ב"כ עו"ד חנה כהן

נגד

המשיבים: 1. פלוני

2. פלמוני

ע"י ב"כ עו"ד הגר גרטי זדה

פסק דין

2

3

1. בין הצדדים הוגשו ההליכים הבאים בעניין עזבונו של המנוח:

4

ת"ע 5392-12-20 – בקשה לתיקון/ביטול צו ירושה מיום 9.3.2016 שהוגשה על ידי המבקשת.

5

מבוקש בבקשה להורות שהמבקשת תירש מחצית מעיזבון המנוח, ו-4 הילדים ירשו בחלקים

6

שוים את המחצית השנייה.

7

ת"ע 6154-12-20 - בקשה לצו ירושה שהוגשה על ידי המבקשת, בה עתרה להכיר בה כידועה

8

בציבור של המנוח.

9

ת"ע 5900-12-20 - התנגדות לבקשה לצו ירושה שהוגשה על ידי המשיבים.

10

11

א. רקע עובדתי וההליכים המשפטיים

12

13

2. ביום 1.9.2015 המנוח *** הלך לבית עולמו בנסיבות טרגיות (להלן: "המנוח").

14

15

3. המבקשת היא גרושתו של המנוח ואם ארבעת ילדיו (שאר הצדדים בהליך). המבקשת והמנוח

16

נישאו בשנת 1966 והתגרשו בשנת 2003. לאחר הגירושין המשיכו המבקשת והמנוח להתגורר

17

בדירת המגורים שחלקו בזמן נישואיהם, שחולקה לשניים, בנסיבות שיתוארו בהמשך.

18

19

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 המנוח הותיר אחריו 4 ילדים בגירים כולם צדדים להליך זה: *** (להלן: "משיב 1"), *** (להלן: 1
2 "משיב 2"), **** (להלן: "הבת"), ו-*** (להלן: "הבן הרביעי") (להלן, בהתאמה: "משיב 1", "משיב 2", "הבת" ו"הבן הרביעי", וכולם יחד: "הילדים"). המשיבים: משיבים 1 ו-2 מתנגדים לסעדי 3
4 המבקשת, הבת והבן הרביעי – הצטרפו למבקשת ומסכימים לסעדים שהתבקשו על ידה 4
5 במלואם. 5
6
- 7 **ביום 5.11.2015**, כחודשיים לאחר פטירת המנוח, הוגשה ע"י המבקשת באמצעות עוה"ד ***, 7
8 בקשה למתן צו ירושה אחר המנוח (הבקשה צורפה כנספח 1 לתצהיר עדות ראשית של 8
9 המשיבים. המבקשת לא צירפה את הבקשה המלאה לכתבי הטענות מטעמה). בבקשה נרשמה 9
10 המבקשת כמבקשת, וזוינו ארבעת ילדי המנוח כיורשיו היחידים. המבקשת ציינה בבקשה כי 10
11 המנוח היה גרוש בעת פטירתו. עם זאת המבקשת ציינה כי היא הייתה בת זוגו של המנוח. בפרק 11
12 **"יורשים לפי דין של המנוח"** צוינו ארבעת הילדים המשותפים. המבקשת לא ציינה עצמה 12
13 כיורשת על פי דין. בפרק **"היורשים וחלקיהם בעיזבון"** ציינה המבקשת את 4 הילדים כיורשים, 13
14 בחלקים שווים ביניהם. המבקשת לא ציינה עצמה כיורשת על פי דין. הבקשה חתומה על ידי 14
15 המבקשת ותצהירה אומת ע"י באת כוחה. 15
16 בבקשה לצו ירושה צויין כי כל היורשים קיבלו הודעות על הגשת הבקשה וצורף תצהיר הודעה 16
17 ליורשים. 17
18
- 19 **ביום 9.3.2016** ניתן צו ירושה אחר המנוח ע"י הרשם לענייני ירושה (צורף כנספח 2 לתצהיר 19
20 עדות ראשית של המשיבים ונספח א' בבקשה לביטול צו ירושה של המבקשת), ללא התנגדות 20
21 על ידי מי מהצדדים. בצו הירושה נרשמו ארבעת ילדי המנוח כיורשיו בחלקים שווים (להלן: 21
22 **"צו הירושה"**). 22
23
- 24 אין מחלוקת כי כל הצדדים ידעו על מתן צו הירושה. הצדדים גם פעלו בהתאם לצו הירושה 24
25 וחילקו כספים שהיו בחשבון הבנק. 25
26
- 27 כמו כן, חלקו של המנוח בנכס המשותף לו ולמבקשת ברח' *** ב*** (להלן: **"הנכס"**) הועבר על 27
28 שם הילדים בהתאם לצו הירושה. 28
29
- 30 בחודש 10/2020 הגישה התובעת (תמ"ש 41294-10-20) תביעה לפסק דין הצהרתי כי הייתה 30
31 ידועה בציבור של המנוח. ביום 4.11.2020 הוריתי על מחיקת התביעה מאחר והסעדים 31
32 שהתבקשו בה לא עונים על תנאים בפסיקה הקשורים להכרה בידועים בציבור עם סעד נלווה. 32
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

10. לאחר מכן, הגישה התובעת ביום 24.11.2020 (תמ"ש 60555-11-20) תביעה לפירוק שיתוף
בנכס. במסגרת התביעה לפירוק שיתוף ציינה התובעת כי הנכס רשום מחצית על שמה ומחצית
על שם הילדים. היא ציינה כי ניתן צו ירושה שהילדים הם יורשים של המנוח.
11. בחודש 11/2020, כארבע וחצי שנים לאחר מתן צו הירושה, הוגשה על ידי המבקשת לרשם
לענייני ירושה בקשה לביטול ולחילופין לתיקון צו הירושה. במסגרת הבקשה עתרה המבקשת
כי הרשם לענייני ירושה יורה על ביטול צו הירושה או על תיקונו, ויקבע כי המבקשת, כידועה
בציבור של המנוח, זכאית לרשת מתצית מעיזבונו (כירשת על פי דין).
12. ביום 1.12.2020 ניתנה החלטת הרשם לענייני ירושה על העברת התיקים לבימ"ש מהנימוקים
הבאים:
- לאחר שניתן צו ירושה הוגשה למזכירות הרשם לענייני ירושה בקשה לתיקון צו ירושה ובקשה לצו
ירושה אחר המוריש ז"ל (להלן המוריש).
הוגשה התנגדות לבקשה לצו ירושה.
- בשל השיהוי הניכר בהגשת בקשה ובהתאם לסיפא לסעיף 72 לחוק הירושה, התשכ"ה – 1965,
ועפ"י סעיף 467א (א) (8) לחוק הירושה, התשכ"ה- 1965, הסמכות לדון מוקנית לבית המשפט
לענייני משפחה.
13. ב"כ האפוטרופ' הכללי הודיע כי אינו מתערב בהליכים.
14. בהתאם לכך ביום 2.12.2020 הועברו התיקים מהרשם לענייני ירושה.
15. להשלמת התמונה יצויין כי ביום 21.3.2021 ניתן צו לפירוק שיתוף בנכס באמצעות מכירתו
בשוק החופשי (תמ"ש 60555-11-20). ביום 6.9.2021 אושרה הסכמת כל הצדדים למכירת הנכס
במסגרת הכינוס בסכום של 2,410,000 ₪.
16. בתיק התקיימו 3 דיונים (דיון קד"מ ו-2 דיוני הוכחות). כמו כן הוגשו סיכומים בכתב. יצויין כי
סיכומים בכתב הוגשו על ידי המבקשת והמשיבים 1-2.
17. שני הילדים הנוספים – הבת והבן הרביעי - לא הגישו סיכומים. לאורך ההליכים תמכו
במבקשת והעידו מטעמה.
18. לאחר כל זאת ניתן כעת פסק הדין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

19. יצויין כי עם תום דיון ההוכחות נעשה ניסיון להביא את הצדדים לידי הסכמות כוללות, אולם הדבר לא צלח.

ב. תמצית טענות הצדדים

טענות המבקשת

20. המבקשת עותרת לביטול ולחילופין לתיקונו של צו הירושה, ומבקשת כי בית המשפט ייקבע שהייתה ידועה בציבור של המנוח, ומכאן שהיא זכאית לרשת מחצית מעיזבון המנוח כירשת על פי דין, ואילו ארבעת ילדי המנוח זכאים לרשת 1/8 מהעיזבון, כל אחד.

21. לטענת המבקשת בבקשה, בעת הגשת הבקשה לצו ירושה, היא הייתה שרויה במצב נפשי קשה ביותר באותה עת, ונוקקה לטיפול נפשי ותרופתי. זאת, בשל מותו הטראגי של המנוח, שבחר לשים קץ לחייו, ובהמשך לגילויה את גופתו. לטענת המבקשת, היא לא הייתה מסוגלת באותה עת להבין את הבקשה כי היורשים על פי דין יהיו רק הילדים והיא תנושל מהעיזבון. עתה מששפר מצבה הנפשי מבקשת המבקשת לתקן את צו הירושה (סעי' 2-3 לבקשה).

22. לטענת המבקשת עיריית ת"א הכירה בה כידועה בציבור של המנוח והצדדים המשיכו לחיות יחד גם לאחר הגירושים הפורמליים.

23. בבקשה טוענת המבקשת: "הילדים פעלו להוצאת צו ירושה לפיו רק הם היורשים. התובעת הייתה במצב נפשי קשה במות הבעל ולכן לא הבינה עד תום את הבקשה לצו ירושה של הבעל". סעיף 21 לבקשה.

24. בסיכומיה הוסיפה המבקשת שמשיב 2 הוא שפעל להוצאת צו הירושה שנישל את המבקשת, ושהיא חתמה "כמו רובוט" על הבקשה, כשהיא שרויה בדיכאון עמוק, ואינה מבינה את משמעות צו הירושה המבוקש (סעיף 4 לסיכומים).

25. בסעיף 5 לסיכומים העלתה המבקשת טענה חדשה כי באחריות האפוטרופוס הכללי היה לדרוש פרטים נוספים ולבדוק אם הייתה הסתלקות שלה מזכויותיה בעיזבון. לטענתה, על האפוטרופוס הכללי היה לפנות אליה מיוזמתו ודי בכך כדי לבטל את צו הירושה שניתן בטעות. יצויין כי טענה זו לא הועלתה קודם לכן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 טענות המשיבים 1-2 (להלן יחד: "המשיבים")
- 2
- 3 26. המשיבים עותרים לדחיית התביעה לביטול צו הירושה וטוענים כי המבקשת לא עמדה באף
- 4 אחד מהתנאים שנקבעו בחוק ובפסיקה לביטול צו הירושה.
- 5
- 6 27. המשיבים טוענים כי המבקשת, באמצעות חברתה וב"כ עו"ד ***, היא זו שהגישה את הבקשה
- 7 לצו הירושה, אותו צו שאת ביטולו ולחילופין את תיקונו היא מבקשת כעת. המבקשת היא
- 8 שציינה בבקשה את היותה בת זוגו של המנוח, והיא זו שמנתה את ילדי בני הזוג כיורשיו
- 9 היחידים. המשיבים מדגישים כי בעת הגשת הבקשה לצו ירושה לא טענה המבקשת בכל דרך
- 10 כי מגיעות לה זכויות בעיזבון כידועה בציבור וכיורשת.
- 11
- 12 28. בנוסף מדגישים המשיבים כי בהמשך להוצאת צו הירושה הצדדים פעלו על פיו וחילקו לפיו את
- 13 רכוש המנוח, לרבות חלוקת הכספים בחשבון הבנק והעברת הרישום בנכס על שם היורשים
- 14 בהתאם לצו הירושה.
- 15
- 16 29. לטענת המשיבים, לא הובאה בכתב התביעה, או בשלב אחר של ההליך, ראיה כלשהי בדבר
- 17 מידע חדש שלא עמד לרשות המבקשת בעת שהגישה את הבקשה, או נסיבה שיש בה כדי
- 18 להצדיק את בקשתה לביטול ולחילופין לתיקון צו הירושה, כנדרש בסעיף 72(א) לחוק הירושה.
- 19
- 20 30. לטענת המשיבים, מצבה הנפשי הנטען של המבקשת לא הוכח כדבעי וממילא אינו מהווה טעם
- 21 של ממש לשינוי/ ביטול צו הירושה.
- 22
- 23 31. המשיבים הוסיפו שלא ניתן על ידי המבקשת הסבר לשיהוי הרב בהגשת הבקשה והיא גם נמנעה
- 24 מלהתייחס לפעולת הצדדים על פי צו הירושה לאורך השנים מאז שהצו ניתן.
- 25
- 26 32. לטענת המשיבים, את עיתוי הגשת התביעה ניתן להסביר ברצונה של המבקשת למכור את דירת
- 27 המגורים שהייתה בבעלותה המשותפת עם המנוח, ולהשתמש בכספי המכירה לשם מימון
- 28 מגוריה בדוור מוגן.
- 29
- 30 33. עוד טענו המשיבים כי ההליך דגן אינו ההליך המתאים להוכחת טענותיה של המבקשת לפיהן
- 31 הייתה ידועה בציבור של המנוח עובר לפטירתו.
- 32
- 33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

ג. דיון והכרעה

- 1
2
3 34. מאחר וניתן צו ירושה בעניינו של המנוח לא ניתן לדון בבקשה לצו ירושה ובהתנגדות לה, טרם
4 שיוכרע האם יש מקום להורות על ביטול צו הירושה. למרות זאת שני הצדדים לא התייחסו
5 לסדרי הדין ולדין המהותי, והקדישו זמן רב מאוד בהליך ללא התייחסות למשמעות המשפטית
6 של מתן צו הירושה שניתן.
7
8 35. סעיף 72 לחוק הירושה קובע:
9 " (א) נתן רשם לענייני ירושה או ביהמ"ש, צו ירושה או צו קיום, רשאי
10 כל אחד מהם, לגבי צווים שנתן, לפי בקשת מעוניין בדבר, לתקנם או
11 לבטלם על סמך עובדות או טענות שלא היו בפניו בזמן מתן הצו, ואולם,
12 ראה רשם לענייני ירושה שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול
13 היה להביאם לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן, ולא עשה
14 כן בהזדמנות הסמוכה הראשונה, יעביר את הבקשה לבית המשפט".
15
16 36. תקנה 27 (ג) לתקנות הירושה קובעת ביחס לבקשה לתיקון צו ירושה או צו קיום צוואה
17 שהועברה לבית המשפט כי:
18
19 "בית המשפט רשאי שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה
20 להביאה לפניו לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה
21 כן בהזדמנות הסבירה הראשונה".
22
23 37. הלכה היא כי צו ירושה כמוהו כפסק דין מחייב כלפי כולי עלמא. החריג הקבוע בסעיף 72 לחוק
24 הירושה מאפשר את ביטול או תיקון הצו בהתקיימם של שני תנאים מצטברים: הוכחתן של
25 עובדות או טענות חדשות שלא היו בידי המבקש בעת מתן הצו והבאתן בפני בית המשפט
26 בהזדמנות הראשונה. בבחינת הבקשה יעמוד בית המשפט על מידת האיחור בהגשתה ועל
27 ההסבר שניתן לאיחור ולסבירותו, כאשר ככל שהשהו ארוך יותר, ידרש נימוק משכנע יותר
28 להצדקתו (ע"א 601/88 עזבון המנוחה מיכאל רודה נ' שרייבר, פ"ד מז(2) 441; ע"א 516/80
29 לשינסקי נ' הנאמן על נכסי החייב מנפרד לשינסקי, פ"ד לו(4) 337; ע"א 3706/91 שאולוב
30 נ' שאולוב, פ"ד מז(2) 865; עמ"ש 17158-10-20 פלוני נ' אלמונית אחי (16.12.2021)).
31
32
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

1 38. בענייננו שוכנעתי כי נימוקים משפטיים ועובדתיים מובילים למסקנה כי יש מקום להורות
2 על דחיית הבקשה לביטול ולחילופין לתיקון צו הירושה, מהנימוקים שיפורטו להלן. בהתאם
3 לכך יש להורות על ביטול הבקשה של המבקשת לצו ירושה ולקבלת התנגדות המשיבים
4 לבקשה לצו ירושה.
5

1. הגשת הבקשה לצו ירושה ע"י המבקשת

6
7
8 39. הבקשה לצו ירושה הוגשה לרשם לענייני ירושה ביום 5.11.2015 על ידי המבקשת. יתרה מכך
9 המבקשת הייתה מיוצגת בהגשת הבקשה, באמצעות עוה"ד ***. המבקשת – ולא אף אחד
10 מהילדים – רשומה כמבקשת בבקשה:
11

12
13
14 40. המבקשת ציינה את עניינה במתן הצו: "יורש/ת":

15
16
17 41. אין מחלוקת בין הצדדים שהמבקשת חתמה על הבקשה (ראו: פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 19-
18 20). לבקשה צורף ייפוי כוח, מיום 5.11.2015, במסגרתו מינתה המבקשת את עוה"ד סיונוב
19 "להיות באת כוחי בענין הבקשה לצו ירושה של המנוח ***" (נ/1). הבקשה מאומתת בתצהיר
20 בו מציינת המבקשת כי לאחר שהוזהרה כי עליה לומר את האמת וכי תהיה צפויה לעונשים
21 הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, מצהירה כי כל העובדות שציינה בבקשה הם אמת. הצהרה
22 זו והחתימה אומתו על ידי באת כוחה.
23

24 42. המבקשת נשאלה מפורשות בחקירתה האם הייתה מיוצגת בעת הגשת הבקשה לצו ירושה
25 והציגה גרסה מתמיהה. מצד אחד אישרה שהייתה מיוצגת באמצעות חברתה שהיא עו"ד ומצד
26 שני טענה ש משיב 2 פנה אליה שצריך להוציא את הצו (ראו: פרוט' 8.12.2021 עמ' 17 ש' 34,
27 עמ' 18 ש' 1-7). בהמשך החקירה נשאלה שוב האם היא מאשרת שהייתה מיוצגת בהגשת
28 הבקשה לצו ירושה והשיבה: "הביטי, זה פשוט ניגשתי אליה וביקשתי ממנה לעשות". (עמ' 20
29 ש' 20-21).
30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 43. בבקשה ובתצהיר עדות ראשית טענה המבקשת ש: "הילדים פעלו להוצאת צו ירושה לפיו רק
2 הם היורשים" (עמ' 5, סעיף 21).
- 3
- 4 44. בעדותה (ובהמשך בסיכומיה) הוסיפה המבקשת כי היה זה המשיב 2 שפעל להגשת הבקשה:
5
6 "זה לא שאני ניגשתי אליה אלא אני מסבירה לך, *** (המשיב 2) בא אליי
7 בדחיפות ואמר לאבא 'יש כשל בבנק' [צ"ל "כסף" – מדובר בטעות סופר –
8 ת.ס.פ.] וצלצלו אליי שצריך להוציא את הכסף, ובשביל להוציא את הכסף צריך
9 להביא צו, משהו, לא יודעת מה. אז הייתה לי חברה שמתעסקת בזה ואז אמרתי
10 לה *** תראי מה *** (המשיב 2) רוצה' ואז היא עשתה את מה שהוא אמר לה"
11 ראו: פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 18, שורות 3-7.
- 12
- 13 ובהמשך:
- 14 "**** (המשיב 2) בא, הייתי בבית, *** (משיב 2) בא בדחיפות ואמר לי 'אמא בבנק
15 צלצלו דחוף, יש לאבא כסף סגור בחשבון וצריך להוציא אותו, צריך צו ירושה'
16 לא יודעת מה שאת אומרת וצריך לדאוג לזה, אז אמרתי, דיברתי עם חברה
17 והחברה עשתה את זה, באו ונתנו לי. אני מבינה צו ירושה של כולם, מה זה, אני
18 אשתו, מה, אני מאהבת שלו?"
- 19 ראו: פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 21, שורות 1-5.
- 20
- 21 45. גרסה מתפתחת זו של המבקשת לא הותירה רושם אמין. המבקשת לא ידעה להסביר את
22 טענותיה מחד מצבה הנפשי היה כה קשה שמנע ממש לתפקד, ומאידך, הגשת הבקשה בסמוך
23 ממש לפטירה שטופלה על ידה.
- 24
- 25 46. **בתצהירה של עו"ד ***** שהוגש מטעמה של המבקשת לא צויין כי היא זו שהגישה כבאת כוחה
26 את הבקשה לרשם לענייני ירושה. אין בתצהירה וגם בחקירתה כל טענה כי משיב 2 נתן לה
27 הוראות להגשת צו הירושה (להבדיל מהמבקשת). עו"ד *** ציינה בחקירתה מפורשות כי קיבלה
28 יפוי כוח מהמבקשת לייצגה בבקשה לצו ירושה (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 79 שורות
29 25-28).
- 30
- 31 47. **המבקשת** לא הביאה כל ראיה מזמן אמת כי מי מהילדים פנה אליה בדחיפות להוצאת הצו.
32 יתרה מכך, ההתרשמות ממערכת היחסים בין המבקשת לבין משיב 2 הינה כזו שספק אם הוא
33 היה מבקש ממנה לפעול להוצאת הצו, ולא פועל בעצמו אם רצה להוציא את הצו בדחיפות.
34 באותו האופן, ספק אם מבין כל ילדיה המבקשת הייתה נענית דווקא למשיב 2 ועושה כדברו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 48. עו"ד *** העידה על היכרות ארוכת שנים עם המבקשת, ועל קשרי חברות אינטימיים בין
2 השתיים (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 81, שורה 13; עמ' 82 שורות 7-11).
- 3
- 4 49. בתצהיר עדותה הראשית ובחקירתה לא התייחסה עו"ד *** כלל לנסיבות הגשת הבקשה לצו
5 הירושה. היא לא סיפקה כל הסבר לפער בין הגשת הבקשה על ידי המבקשת ורישום הילדים
6 כיורשים על פי דין ואי ציון המבקשת כיורשת.
- 7
- 8 50. בנוסף עו"ד *** לא העידה על כל מצוקה נפשית או קושי של המבקשת בהגשת הבקשה.
9 ההתרשמות מחקירתה שהתייחסה לכך כהליך טכני אוטומטי של הכרה בילדים כיורשים.
10
- 11 51. לא סביר כי אם היו הילדים מבקשים לנשל את אימם מחלקה בעיזבון (כפי שטוענת המבקשת
12 כעת), היו נעזרים בעורכת דין שהיא חברתה הקרובה של המבקשת, להגשת הבקשה. בוודאי
13 לא היו דואגים כי אימם תגיש את הבקשה בעצמה.
- 14
- 15 52. עו"ד *** לא ציינה כי התעוררה כל בעיה לאחר הגשת הבקשה. היא לא התייחסה כלל לעובדה
16 כי המבקשת ציינה מפורשות כי הילדים עם היורשים, ולא נרשם כי המבקשת היא יורשת. היא
17 לא התייחסה למשמעות המשפטית של חתימת המבקשת על תצהיר לתמיכה בבקשתה.
18
- 19 53. **משיב 2** אישר שעמד בקשר עם עו"ד *** , אך העיד שלא עסק בתוכן הבקשה אלא סייע בהיבטים
20 טכניים כגון איסוף המסמכים הדרושים והעברתם לידי עו"ד *** (ראו: פרוט' מיום
21 9.12.2021, עמ' 105-107). מצאתי עדותו זו מהימנה.
22
- 23 54. **המבקשת** לא הביאה כל עדות מזמן אמת וכל מסמך המעיד כי משיב 2 הוא שעמד מאחורי
24 הגשת הבקשה והוא שהורה לרשום רק את הילדים כיורשים.
25
- 26 55. **הבן הרביעי** אשר תמך בבקשת המבקשת אישר כי היה צורך להוציא צו ירושה, והדבר היה
27 בידיעת כל בני המשפחה (ראו: פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 44, שי 23-34).
28
- 29 56. **המסקנה העולה מן התשתית הראייתית היא שהמבקשת היא שהגישה את הבקשה לצו**
30 **ירושה למנוח, והיא חפצה בה.**
31
- 32 57. מהראיות שצורפו בהליך עולה כי הבקשה לצו ירושה הוגשה בידיעת כל הילדים, וללא
33 התנגדות.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

1 58. אשר על כן, שוכנעתי כי המבקשת היא זו שהגישה את הבקשה לצו ירושה, והיא זו שביקשה
2 כי יורשיו של המנוח יהיו הילדים בחלקים שווים.

3
4 2. תוכן הבקשה לצו הירושה ופעולת הצדדים על פי צו הירושה לחלוקת עיזבון המנוח

5
6 59. בבקשה לצו ירושה ציינה המבקשת את ילדי בני הזוג כיוורשיו היחידים של המנוח:

7 חלק ד': היורשים וחלקיהם בעזבון

8 היורשים וחלקיהם בעזבון

מס' הרשם	הקצבה למס' 1	כישור	החלק בעזבון
1	בת	כשיר	1/4
2	בן	כשיר	1/4
3	בן	כשיר	1/4
4	בן	כשיר	1/4

9
10
11 60. בהתאם למבוקש על ידי המבקשת, ניתן על ידי הרשם לענייני ירושה צו ירושה ביום 9.3.2016
12 במסגרתו נקבע כי ילדי המנוח ירשו אותו בחלקים שווים. הצו ניתן לאחר שהומצא לכל הילדים
13 והיה בדיעת כולם. לא הוגשה כל התנגדות לבקשה.

14
15 61. לא הייתה כל התייחסות של המבקשת, מדוע לא נרשמה המבקשת כיוורשת. גם הבת והבן
16 הרביעי, הילדים שהצטרפו לבקשת המבקשת לא סיפקו כל הסבר מניח את הדעת לעובדה זו.

17
18 62. צו הירושה שניתן, ניתן לפי הבקשה במדוייק וללא התנגדויות:

19

צו ירושה

בעניין עיזבון המנוח: _____ ז"ל, מס' ת"ז: _____, נפטר ביום 01/09/2015
ומענו היה תל אביב-יפו.

אני מצהיר כי:

שמנות יורשיו על פי דין של המנוח וחלקן היחסי של כל אחד מהם בעיזבון הוא:

שם היורש	מס' ת"ז	הקצבה	החלק
		בת	1/4
		בן	1/4
		בן	1/4
		בן	1/4

צו זה ניתן היום: כ"ט באדר א תשע"ו
(09/03/2016)

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 63. לא נטען, וממילא לא הוכח, שצו הירושה משנת 2016 לא היה מוכר למבקשת. ההתרשמות הינה
2 שכל בני המשפחה ידעו כי ניתן הצו וידעו את תוכנו.
3
- 4 64. המבקשת לא טענה באף שלב של ההליך שהופתעה/ התרעמה/ סברה כי הצו ניתן בטעות או כי
5 תוכנו שגוי. טענתה הייתה כי בשל מצבה הנפשי בעת הגשת הבקשה לצו ירושה בשל מותו
6 הטרגי של המנוח היא לא הייתה מסוגלת להבין את הבקשה ולגמור בדעתה (כך בלשונה) כי
7 יורשיו על פי דין של המנוח יהיו רק הילדים והיא תנושל מהעזבון. היא מציינת כי הסיבה
8 להגשת ההליך כעת הוא שמצבה הנפשי השתפר (סעיפים 2-3 לבקשה).
9
- 10 65. כל הצדדים ציינו כי לאחר שניתן צו הירושה פעלה המשפחה על פיו. הכספים בחשבון הבנק
11 חולקו והנכס נרשם על שם הילדים בהתאם לצו הירושה.
12
- 13 66. המבקשת ציינה בתצהיר עדות ראשית שעם קבלת הצו "פנו הילדים לבנק, שם היה חשבון
14 הבנק של בעלי ובו כ-77,000 ₪. הילדים העבירו את הסכום לחשבונות בהסכמת כולם" (עמ' 5,
15 סעיף 22). המבקשת תיארה שכספים אלה שימשו אותה להוצאות בעקבות פטירת המנוח כגון
16 רכישת ספר תורה לעילוי נשמת המנוח.
17
- 18 67. מההתנהלות המתוארת עולה כי המבקשת הייתה מודעת לכך שהכספים בחשבון הבנק הועברו
19 לבעלות הילדים, וכי הילדים בחרו בהסכמה משותפת להעביר את הכספים לרשותה. מהאמור
20 עולה שהמבקשת הייתה מודעת למשמעות צו הירושה, שכן הכספים הועברו אליה באמצעותם
21 של הילדים ולא ישירות. המבקשת לא טענה ולא הוכיחה כי קיבלה כספים בהתאם לצו הירושה
22 או כי סברה שקיבלה על פיו.
23
- 24 68. עוד עולה מהתשתית הראייתית שחלקו של המנוח בדירת המגורים המשותפת עם המבקשת
25 נרשם על שם יורשיו, בהתאם לצו הירושה. כפי שצויין לעיל המבקשת הגישה תביעה לפירוק
26 שיתוף (תמ"ש 60555-11-20) בנכס. לתביעה זו צירפה המבקשת (בנספח א לכתב התביעה) נסח
27 טאבו של הנכס ממנו עולה כי חלקו של המנוח הועבר בירושה לילדים בחלקים שווים. העולה
28 מכך שהעזבון חולק בהתאם לצו הירושה.
29
- 30 69. הבת טענה בתצהיר עדותה הראשית כי "הרישום בטאבו של הדירה לא השתנה ורק לאחרונה
31 עודכן. עד אז היה רשום על שם שני הוריי. התיקון לא נעשה בידיעתנו" (עמ' 3, סעיף 20
32 לתצהירה של הבת).
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 70. אשר על כן מראיות הצדדים ועדויותיהם עולה כי הצדדים ידעו מה תוכן הצו וחילקו את עיזבון
2 המנוח בהתאם לצו, לרבות חלוקת כספים בחשבון הבנק והעברת זכויותיו בנכס על שמם
3 בהתאם לצו הירושה.
4
- 5 71. המבקשת לא התייחסה כלל למשמעות חלוקת העיזבון על פי צו הירושה בהיבט של הבקשה
6 לביטולו כעת.
7
- 8 **3. לא הוכחה עובדה, נסיבה או טענה חדשה שהתגלתה לאחר הוצאת צו הירושה**
- 9 72. הדין מדגיש כי יש להוכיח עובדה או נסיבה חדשה שהתגלתה לאחר שהוצא הצו.
10
- 11 73. בענייננו המבקשת לא הצביעה ולו על עובדה אחת חדשה שהתגלתה לה לאחר הוצאת צו
12 הירושה. כאשר הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שהמבקשת היא שביקשה את הצו בעצמה.
13
- 14 74. המבקשת ציינה בבקשה לצו ירושה כי היא והמנוח גרושים. היא ציינה בבקשה שעניינה בו הוא
15 כי היא יורשת. היא זו שבחרה לציין כי הילדים המשותפים הם היורשים הבלעדיים של המנוח.
16
- 17 75. המבקשת ציינה בבקשה כי היא סבורה שהיא בת זוגו של המנוח בעת פטירתו. מעבר לכך לא
18 פעלה בהתאם לסעיף 55 לחוק הירושה ובפועל משפטית ועובדתית לא ביקשה להיות מוכרת
19 כירשת של המנוח.
20
- 21 76. לאור מערכת היחסים העכורה מאוד בין הצדדים שהייתה עוד שנים טרם פטירת המנוח
22 ויצירת המחנות במשפחה, ולאור הדברים שעלו בעדויות כל הצדדים, ספק רב עולה האם
23 המשיבים היו נענים לבקשתה להיות מוכרת כידועה בציבור במסגרת צו הירושה ללא
24 התנגדות.
25
- 26 77. הבן הרביעי אישר כי היו מחלוקות ידועות מול המשיבים באופן חד משמעי (ראו: פרוט'
27 8.12.2021, עמ' 46, ש' 26-28). בהמשך חקירתו הוא אישר כי היה ידוע במשפחה כי הבת והוא
28 לצד אמו, ומשיבים 1 ו-2 לא חלק מהתמונה (עמ' 47, ש' 29-30). בהמשך חקירתו ציין כי לא
29 היה שיתוף פעולה מול משיבים 1 ו-2 (עמ' 49, ש' 1-5).
30
- 31 78. משיב 2 ציין את המצב המשפחתי הקשה ואת המחלוקות המשפחתיות (ראו: פרוט' מיום
32 9.12.2021, עמ' 101 שורה 13, עמ' 107 שורות 9-7, עמ' 127 שורות 33-30).
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 **הבת** לעומת זאת הציגה גרסה הפוכה כי המשפחה הייתה מאוחדת, למרות טענותיו של הבן
2 הרביעי בחקירתו (ראו: פרוט' 8.12.2021, עמ' 64, ש' 6-15).
3
- 4 **משיב 1** ציין כי בעת הצורך לטפל בקבורת האב המנוח בשל המחלוקות המשפחתיות טיפל בכך
5 לבדו (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 140 שורות 29-31). הוא ציין כי היה מנותק שנים רבות
6 מהמשפחה (עמ' 146 שורות 14-17).
7
- 8 **המבקשת** מבססת עתירתה לביטול ולחילופין לתיקון צו הירושה בטענה כי בשל מצבה הנפשי
9 הקשה לאחר פטירת המנוח לא הבינה את משמעות צו הירושה אותו ביקשה. כך, כשנשאלה
10 בעדותה אם לא ידעה על מה היא חותמת השיבה "לא, אני לא יודעת. אני בכלל בעולם אחר."
11 (פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 18, שורות 14-16).
12
- 13 טענות המבקשת באשר למצבה הנפשי נטענו בעלמא, ולא הוכחו בראיות מתאימות. המבקשת
14 לא הסבירה מתי וכיצד עמדה על משמעויות צו הירושה, מדוע פעלו בני המשפחה על פי הצו –
15 ובידיעתה המלאה - ומדוע השתתה ארבע וחצי שנים תמימות קודם להגשת הבקשה.
16
- 17 מהתשתית הראייתית, ובמיוחד מתצהיר עדותה הראשית של **המבקשת** ומחקירתה, עולה
18 שהמבקשת הייתה פעילה ודאגה להבטחת זכויותיה במישורים אחרים בשל מערכת היחסים
19 עם המנוח. סמוך לאחר פטירת המנוח, באופן שאינו מתיישב עם טענותיה למצב נפשי קשה עד
20 כדי חוסר הבנה, היא פנתה לעיריית תל אביב ולביטוח לאומי ודאגה באופן פעיל להכרה
21 בזכויותיה. על כן הטענה כי לא ידעה ולא הבינה נשמטת מהתנהגותה שלה בזמן אמת. (ראו:
22 פרוט' 8.12.2021, עמ' 31, ש' 18-33).
23
- 24 **המבקשת** תיארה בתצהיר עדותה כי לאחר פטירת המנוח העבירו הילדים אליה את כספי
25 חשבון הבנק שירשו באמצעותם "**רכשתי ספר תורה לעילוי נשמתו** [...] **שילמתי עבור סעודות**
26 **לשבעה ולחודש** [...]". (עמ' 5, סעיף 23 לתצהיר). קרי, המבקשת הייתה מודעת היטב כי אין לה
27 זכויות "עצמאיות" והכספים התקבלו באמצעות הילדים על פי צו הירושה.
28
- 29 **משיב 1** ציין כי קיבל את הכספים ששילם עבור קבורת האב בחזרה לאחר שניתן צו הירושה
30 (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 141 שורה 17).
31
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 86. בנוסף, עם פטירת המנוח פנתה **המבקשת**, בסיוע ילדיה ובין היתר משיב 2 והבת, לעיריית תל
2 אביב בבקשה כי תכיר בה כידועה בציבור של המנוח לצורך קבלת תשלומי פנסיה, ובין היתר
3 השתתפה בפגישה במשרדי העירייה. הליך זה הושלם בחודש יוני 2016, שלושה חודשים לאחר
4 קבלת צו הירושה וכחצי שנה לאחר הגשת הבקשה, באופן המצביע על כך שלכל המאוחר במועד
5 זה פעלה המבקשת לקידום זכויותיה, והיא הייתה מודעת להם ופעלה למימושן (נספח ד
6 לתצהיר עדותה של המבקשת; עדות המבקשת, פרוט' מיום 8.12.2021, עמ' 31). **משיב 2** אישר
7 כי סייע למבקשת בעניין זה יחד עם אחותו (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 86 שורות 14-21,
8 עמ' 89 שורות 29-33).
- 9 גם **הבת** אישרה בחקירתה כי סייעה לאמה בעניין זה. (ראו: פרוט' 8.12.2021, עמ' 57, ש' 29-
10 32, עמ' 58, ש' 15-5; עמ' 59).
- 11
- 12 87. בכל הנוגע לטענתה של המבקשת כי לא ידעה ולא הבינה על מה היא חותמת בבקשה לצו ירושה
13 – אין בידי לקבל טענה זו. המבקשת חתמה על תצהיר. הייתה מודעת לתוכן הבקשה, מתן הצו
14 ופעולה משפחתית לחלוקת העיזבון על פי הצו על פיו שנים לאחר מכן.
15
- 16 88. במסגרת חקירתה טענה **המבקשת** כי לא ידעה על מה היא חותמת: **"זו חתימה שאני באמת**
17 **לא יודעת למה אני חותמת. [...]. לא, אני לא יודעת. אני בכלל בעולם אחר"**. (ראו: פרוט' מיום
18 8.12.2021, עמ' 19, ש' 14-16)
- 19
- 20 89. העולה מהראיות ומעדותה של המבקשת כי היא ידעה ותבינה שהיא חותמת על בקשה לצו
21 ירושה למנוח. גם התנהגותה בהמשך תומכת בכך שהיא הבינה היטב את משמעות הצו.
22 בנסיבות הללו חלה גם **"חזקת ידיעת החותם"** (ובענייננו ידיעת החותמת): **"כלל מוכר הוא**
23 **שחזקה על אדם החותם על מסמך כי הוא קרא והסכים לתוכנו** (ע"א 1513/99 חיים
24 דטיאשוילי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, פ"ד נד (3) 591; ע"א 6645/00 שלמה ערד, עו"ד נ'
25 ז'אק אבן, פ"ד נו (5) 365; ע"א 9136/02 מיסטר מאני ישראל בע"מ נ' שרה רייז, פ"ד נח (3)
26 934).
- 27
- 28 ראוי להבהיר את אופייה של החזקה שאדם החותם על מסמך קרא אותו (להלן: "חזקת ידיעת
29 החותם"). חזקה זו הינה עובדתית אך לא רק. רוצה לומר, שהחזקה קובעת כי החותם קרא
30 את המסמך בפועל. זהו מימד עובדתי אך לצידו קיים מימד משפטי. החותם נושא באחריות
31 לחתימתו ואינו יכול ליהנות מעצימת עיניים. טול לדוגמא מקרה דנא. כפי שהעידה המשיבה:
32 **"ידעתי בליבי על מה אני חותמת, על הלוואה בעזרה לרוני שיוכל לקחת משכנתא. אני קוראת**
33 **עברית ולא קראתי את המסמך הזה"** (עמ' 3 לפרוטוקול בית המשפט המחוזי). תיאור זה מציג
34 שילוב של ידיעה, יכולת לקרוא, בד בבד עם טענה בדבר בחירה שלא לקרוא. אין המשיבה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 יכולה ליהנות מטענה כזו. זאת ועוד, במקרה זה, הידיעה של המשיבה גוברת על
2 הסתייגויותיה משום שדי בידיעה כללית שהינה חותמת על היעדר זכויות במקרקעין – ביתה.
3 מעדותה עולה שהבינה כי משמעות המסמך הוא היעדר זכויותיה בבית. חזקת "ידיעת
4 החותם" היא אפוא עובדתית ומשפטית בתיק זה." (ההדגשות בקו – הוספו).
5 ראו: ע"א 8510/09 בנק הפועלים בע"מ נ' נויברג סעיף 4 לפסק דינו של כב' השופט הנדל
6 (24.11.2011).
7
8 90. שוכנעתי כי המבקשת ידעה לעמוד בזמן אמת על זכויותיה באופן פעיל ונחרץ. היא חתמה על
9 תצהיר. במסגרת הבקשה ציינה באופן מפורש וברור כי הילדים בלבד הם היורשים. בכך יש
10 מענה למימד העובדתי הנדרש בפסיקה. המבקשת נושאת באחריות לחתימתה בבקשה שהיא
11 עצמה הגישה בהיותה מיוצגת ואשר אומתה בתצהיר. היא אינה יכולה ליהנות מעצימת עיניים
12 ומטענה זו כעת כאשר היא מבקשת לשפר את מצבה כעבור שנים. בכך יש גם מענה למימד
13 המשפטי הנדרש על פי הפסיקה.
14
15 91. עדותה של המבקשת מעלה כי הבינה היטב את משמעות הגשת הבקשה לצו ירושה ויתרה מכך
16 גם פעלה בהתאם לצו שנים לאחר מכן.
17
18 92. לא הוצג כל מצג אחר של הכללתה של המבקשת כיורשת, לא בהתייחסותה שלה ולא
19 בהתייחסות הילדים.
20
21 93. לאור האמור, המבקשת לא הוכיחה כי בעת הגשת הבקשה או עם קבלת צו הירושה לא הייתה
22 מסוגלת להבין את הבקשה או את משמעות הצו שניתן.
23
24 94. אשר על כן המבקשת לא הוכיחה כל עובדה, נסיבה או טענה חדשה שהתגלתה לאחר הוצאת
25 צו הירושה על ידה.
26
27 4. הנסיבות שהובילו להגשת הבקשה לביטול צו הירושה
28
29 95. בבקשה עצמה טוענת המבקשת כי הבקשה לביטול הצו מוגשת כעת משהשתפר מצבה הנפשי.
30
31 96. ממכלול העדויות והטענות עולה כי ברקע בקשת המבקשת לתיקון או ביטול צו הירושה
32 מחלוקת שהתגלעה בין הצדדים, ובפרט בינה לבין משיבים 1 ו-2, עת ביקשה המבקשת למכור
33 את דירת המגורים המשותפת לה ולמנוח, שחלקו של המנוח נרשם על שם הילדים בהתאם לצו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 הירושה, לצורך מימון מגוריה בדיור מוגן (ראו עמ' 6-7 לתצהיר המבקשת; סעיפים 3-9
2 לתצהירה של הבת; סעיפים 3-9 לתצהירו של הבן הרביעי; עדות הבן הרביעי, פרוט' מיום
3 8.12.2021, עמ' 48-51; עדות משיב 2, פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 129; סעיף 19 לסיכומי
4 המשיבים 1-2).
- 5
- 6 **97. המבקשת** צירפה לתצהיר עדותה מכתב מאת בא כוחה, עו"ד *** , לילדיה, מיום 26.8.2020,
7 ממנו עולה כי המבקשת מוותרת על זכויותיה הנטענות בירושת המנוח בתמורה להסכמת
8 הילדים למכירת הדירה: **"אמכם החליטה לעבור להתגורר בבית דיוור מוגן, ולאור ההוצאות**
9 **הכספיות הרבות שהינה נדרשת לשלם כדיירת במוסד, היא החליטה למכור את הדירה**
10 **בשלמותה, למרבה במחיר, על מנת לממן את שהותה כאמור [...]. לאור הסכמתכם החיובית**
11 **למכר הדירה כאמור, החליטה אמכם לזנוח, בשלב זה, את דרישתה לקבל את זכויותיה**
12 **בירושת אביכם המנוח בדירה, ולהקנות לכם את מלוא החלקים שקיבלתם ממנו בירושה, חרף**
13 **העובדה שמעמדם של הורייכם היה "ידועים בציבור" [...]"** (סעיפים 2, 5 לנספח י"ח לתצהיר
14 עדותה הראשית של המבקשת).
- 15
- 16 **98. מהתשתית הראייתית עולה שרק עם עליית המו"מ בין הצדדים על שרטון, פנתה המבקשת**
17 **בבקשה לביטול או לתיקון צו הירושה.**
- 18
- 19 **99. המבקשת לא ענתה על הנדרש בפסיקה לשיהוי של שנים מעת שניתן צו הירושה. אין להסתפק**
20 **בטענה לשיפור מצבה הנפשי. טענה זו לא הוכחה. יתרה מכך, שעה שהמבקשת עצמה הגישה**
21 **את הבקשה הרי שהנטל להוכחת השיהוי הוא רב יותר באופן משמעותי.**
- 22
- 23 **100. שיהוי זה של המבקשת, למעלה מארבע שנים תמימות מעת שניתן צו הירושה, והגשת הבקשה**
24 **לביטול צו הירושה עקב סכסוך בינה לבין הילדים-היורשים בעניין מכירת הדירה המשותפת,**
25 **מהווה התנהלות חסרת תום לב מצידה וניצול לרעה של ההליך השיפוטי.**
- 26 **בית המשפט העליון ציין כי על צד שעותר לסעד מבית המשפט לנהוג גם בתום לב דיוני: "אציין**
27 **מבלי לחדש, כי ככלל, על צד העותר לסעד מבית המשפט מוטלת חובה של תום לב דיוני ושל**
28 **טוהר ההליך השיפוטי"** (ראו: בג"צ 10172/09 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי ת"א סעיף 4
29 לפסק דינו של כב' השופט הנדל (17.6.2010)).
- 30
- 31 **101. בפסיקה פעם אחר עם כי ככל שהשיהוי בהגשת הבקשה לביטול ארוך יותר יש צורך בנימוק**
32 **משכנע יותר להצדקתו:**
- 33 **"2. תקנה 27 (ג) קובעת ביחס לבקשה לתיקון צו ירושה או צו קיום צוואה**
34 **שהועברה לבית המשפט כי:**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 "בית המשפט רשאי שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה
2 להביאה לפניו לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה
3 כן בהזדמנות הסבירה הראשונה".
- 4 3. קבלת בקשה לתיקון צו קיום צוואה היא בגדר חריג (ע"א 601/88 עזבון
5 המנוחה מיכאל רודה נ' שרייבר, פ"ד מז(2) 441 – להלן: הלכת שרייבר).
6 יש לבחון את מידת האיחור, ההסבר שניתן לאיחור וסבירותו (ע"א 516/80
7 לשינסקי נ' הנאמן על נכסי החייב מנפרד לשינסקי, פ"ד לו(4) 337 – להלן:
8 הלכת לשינסקי). ככל שההסבר לשיהוי סביר יותר, לא תהווה מידת
9 השיהוי מכשול אף אם השיהוי משמעותי. ככל שהשיהוי ארוך יותר, יש
10 צורך בנימוק משכנע יותר להצדקתו. יש גם לבחון את מהותה ומשקלה של
11 העובדה החדשה המצדיקה את ביטול הצו (ע"א 4440/91 טורנר נ' טורנר,
12 פ"ד מז(2) 436). יש אף לבחון מה מידת הפגיעה ביתר הצדדים ובין היתר
13 מה הפגיעה שנגרמה ליכולתם של יתר הנהנים להביא ראיות ולברר את
14 העובדות בחלוף הזמן (הלכת שרייבר).
- 15 ראו גם: ש.שילה, פירוש לחוק הירושה, כרך שלישי, עמ' 87-84 וכן ש.
16 שוחט, נ.פינברג, י.פלומין, דיני ירושה ועיזבון (2014) עמ' 197-201.
- 17 ראו: עמ"ש 17158-10-20 פלוני נ' אלמונית סעיף 2-3 לפסק דינו של כב' השופט שילה
18 (16.12.2021).
- 19 102. המבקשת לא התייחסו לתקנה 27 (ג) הקובעת כי: "בית המשפט רשאי שלא להיזקק לעובדה
20 או לטענה שהמבקש יכול היה להביאה לפניו לפני מתן הצו" – המבקשת לא הצביעה ולו על
21 עובדה או טענה אחת כזו וכן לא הגישה את הבקשה בהזדמנות הראשונה כנדרש בתקנה. היא
22 לא התייחסה לעובדה שהיא זו שביקשה את מתן הצו וכי המשפחה כולה פעלה בהתאם לצו
23 והעיזבון חולק בהתאם לו.
- 24
- 25 103. ההתרשמות מהמבקשת שהינה אישה חזקה היודעת לעמוד היטב על זכויותיה, וכך עשתה גם
26 בזמן אמת. המבקשת הגישה את הבקשה לצו ירושה ובהמשך פעלה למימוש זכויותיה מול
27 עיריית ת"א ומול הביטוח הלאומי בעניינו של המנוח. המבקשת הבינה את החשיבות של קבלת
28 ייעוץ וייצוג משפטי. הייתה מיוצגת בהגשת הבקשה וגם בהליך זה והיא פועלת ללא לאות לצורך
29 מימוש זכויותיה.
- 30
- 31 104. אשר על כן, המבקשת לא עמדה בתנאים הנדרשים בחוק ובפסיקה לצורך ביטול הצו.
- 32
- 33 105. הנסיבות שהוכחו שהובילו להגשת הבקשה לביטול צו הירושה מעלות כי אין מקום להורות על
34 קבלת הבקשה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

5. השתק שיפוטי

- 1
2
3 106. לכל אלה יש להוסיף כי גם מטעמים של השתק שיפוטי אין מקום לאפשר למבקשת לקבל את
4 הסעד המבוקש על ידה.
5
6 107. המבקשת עותרת כי חרף הגשתה את הבקשה למתן צו הירושה, וחתימתה על הבקשה, וחרף
7 פעולתה בהתאם לצו הירושה שנים ארוכות, כי צו הירושה יבוטל.
8
9 108. עקרון ההשתק השיפוטי, המבוסס על עקרונות ההגיונות בהליך השיפוטי ותום הלב, משתיק
10 בעל דין מהעלאת טענות סותרות בהליכים שונים:

11
12 **"הטענה בדבר השתק שיפוטי יכולה להתעורר מקום בו אחד מבעלי הדין מעלה**
13 **טענות עובדתיות או משפטיות סותרות באותו הליך עצמו או בשני הליכים שונים**
14 **[...] התכלית שמאחורי ההשתק השיפוטי היא למנוע פגיעה בטוהר ההליך**
15 **השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי**
16 **המשפט [...] בעוד שתורת ההשתק מכוח מצג מתמקדת בצדדים ובמערכת**
17 **היחסים ביניהם, הרי הדגש בהשתק השיפוטי הינו על היחס בין בעל הדין לבין**
18 **בית המשפט. מכך אף נובע שתחולתו של ההשתק השיפוטי אינה מוגבלת למצב**
19 **דברים בו מדובר באותם מתדיינים בהליך הראשון ובהליך המאוחר [...] זאת ועוד,**
20 **טענה בדבר השתק שיפוטי יכולה לעלות בלא קשר לנושא המשפטי המהותי**
21 **העומד על הפרק".**

22 ראו: רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שייכון עובדים בע"מ, פ"ד נט (6) 633, 625 (8.12.2016).

- 23
24
25 109. בעמ"ש 21313-11-17 פלונית נ' אלמוני דן כבי השי' שנלר בסוגייה של השתק שיפוטי וקבע כי
26 שעה שמדובר בהליך משפטי בפני אותה רשות קמה וניצבת המניעות המבוססת על דרישת תום
27 הלב ומאחר ומדובר בהצהרות נוגדות ובפעולות העומדות בסתירה בפני אותה רשות קיימת
28 מניעה מלטעון אותן:

29
30 **"הנה כי כן, לכאורה אם היה מדובר בהליך משפטי מול הרשות לפני**
31 **הוצג מצג זה או אחר, קמה וגם ניצבה אותה מניעות ואף בגדר השתק**
32 **שיפוטי, אשר כולם מבוססים, בין השאר, על יסוד דרישת תום הלב."**

33 ראו: עמ"ש 21313-11-17 פלונית נ' אלמוני סעיף 42-43 לפסק דינו של כבי השופט שנלר
34 (7.10.19).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1
2 110. בנסיבות שבהן המבקשת הצהירה בפני הרשם לענייני ירושה בבקשה, שהיא יזמה, כי יורשיו
3 של המנוח הם ילדיו, אין מקום לאפשר לה מטעמי השתק שיפוטי לשנות את הצהרתה זו בפני
4 אותה רשות ולאפשר לה לחזור ממנה.
5
6 111. אשר על כן, וגם מטעמי השתק שיפוטי, דינו של ההליך להידחות.
7
8 112. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, המבקשת איננה עומדת בתנאים הנדרשים לביטול או
9 תיקון צו הירושה ודין בקשתה זו להידחות.
10
11
12 **6. עתירת המבקשת כי בימ"ש יכריז כי היא ידועתו בציבור של המנוח לפי סעיף 55 לחוק הירושה**
13
14 113. הצדדים הקדישו חלק ניכר מכתבי טענותיהם ובראיות שהוצגה לבית המשפט לשאלת אופי
15 הקשר הזוגי בין המבקשת למנוח, ולשאלה אם המבקשת הייתה ידועה בציבור לפי סעיף 55
16 לחוק הירושה עובר לפטירתו.
17
18 114. אולם, משלא נתמלאו בענייננו תנאי סעיף 72 לחוק הירושה הרי שדין בקשת המבקשת לביטול
19 או תיקון צו הירושה להידחות. על כן אין מקום להוסיף ולהידרש לטענות הצדדים באשר
20 למערכת היחסים בין המבקשת למנוח.
21
22 115. לא ניתן לדלג על משוכה משפטית ולעבור לדון בהתקיימות סעיף 55 לחוק הירושה, שעה שניתן
23 צו ירושה בהתאם להצהרת המבקשת עצמה.
24
25 116. אך ורק לו היה נמצא כי הבקשה לביטול עונה על התנאים הנדרשים בחוק ניתן היה לעבור לשלב
26 שבו ניתן להגיש בקשות חדשות לצו ירושה והתנגדות להן.
27
28 117. מאחר ולא מצאתי כי יש מקום להורות על ביטול צו הירושה אין מקום לדון בטענה כי המבקשת
29 עונה על התנאים הנדרשים בסעיף 55 לחוק הירושה בהרחבה.
30
31 118. עם זאת יצויין כי גם לא שוכנעתי כי תמונת המצב המשפחתית הינה כפי שהציגה המבקשת.
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

119. בניגוד להצהרות המבקשת תמונת המצב שהתבררה בראיות שהובאו ובעדויות הינה מורכבת. הצהרותיה של המבקשת בעניין זה בזמן אמת ולאחר מכן בפני הרשם ובפני גורמים נוספים (עיריית ת"א והמל"ל) היו סותרות. די גם בכך על מנת שלא לדון כלל בטענותיה אלה.
120. יצויין כי בחקירתה של המבקשת היא טענה בתחילה כי היא מאחלת לכל זוג יחסים כמו שהיו לה עם המנוח. היא לא ידעה להסביר כיצד בהזדמנויות שונות בכתב ידה היא ציינה כי איננה מעוניינת ביחסים איתו (ראו: פרוט' מיום 8.12.2021 עמ' 9 ש' 5-11). יצויין כי בחקירת המשטרה לאחר פטירתו המצערת של המנוח ציינה המבקשת בפני השוטרים כי הצדדים גרושים והציגה מצג של מגורים באותו נכס אך בנפרד (עמ' 11 ש' 1-12). רק כאשר הוצג בפניה כי זו הייתה הצהרתה בפני המשטרה השיבה כי זו חתימתה (עמ' 12 ש' 17-19). אולם בהמשך ועל אף שהוצגו לה ראיות מזמן אמת כי זו הייתה הצהרתה שינתה את טענתה וטענה כי אינה זוכרת (עמ' 13 ש' 21-29). בהמשך שינתה שוב את גרסתה ואמרה "יכול להיות שאמרתי שאנחנו גרושים" (עמ' 14 ש' 13-14).
121. המבקשת לא ידעה להסביר בחקירתה מדוע לאורך השנים הצהירה בפני רשויות שונות שהיא והמנוח גרושים וחיים בנפרד (ראו: פרוט' מיום 8.12.2021 עמ' 26 ש' 26-32, עמ' 28 ש' 10-24).
122. מטעמה של המבקשת העידו מספר עדים שצינו כי ידעו שהמבקשת והמנוח היו נשואים, וכי המידע שהיה ידוע להם מקורו במבקשת (חקירות העדים מיום 9.12.2021: הגב' ***; מר ***; גב' ***; מר ***). גם אם אתן לכך את מלוא המשקל, עדים אלה לא ידעו את פרטי הפרטים של המשפחה ולא היו ערים לנסיבות המיוחדות של המנוח והמבקשת. על כן אין בידם לסייע לבירור המחלוקות הישירות בהליך זה.
123. המבקשת והבת הציגו גרסאות שונות בכל הנוגע לנסיבות פטירתו של המנוח. המבקשת לא ידעה להסביר וגרסתה בעניין זה השתנתה כיצד טענה כי היא חיה עם המנוח תחת קורת גג אחת ביחסים הרמוניים יום יומיים ומצד שני מהדו"ח המשטרתי עולה כי ממועד פטירתו ועד גילוי חלפו מספר ימים (ראו: חקירתה של המבקשת מיום 8.12.2021, עמ' 33, ש' 29-30, עמ' 34, ש' 17; עמ' 35).
124. מול עדויות אלה היו ראיות ועדויות אחרות השופכות אור אחר על חיי המנוח והמבקשת ולא מציירות אותה תמונה שהמבקשת ציירה לכל אורך ההליך. כך למשל **משיב 2** ציין כי ההורים התנהלו בנפרד לרבות בביקורים משפחתיים (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 79 שורות 7-11). כמו כן ציין פעמים מספר בחקירתו כי המבקשת והמנוח גרו באותו נכס אבל בשתי דירות

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 נפרדות (עמ' 97 שורות 8-9). **משיב 1** ציין כי היו סכסוכים קבועים בין המבקשת למנוח שכללו
2 גם הזמנת משטרה באופן הדדי (ראו: פרוט' מיום 9.12.2021, עמ' 144 שורות 9-2).
3
4 125. **אשר על כן ולאור דחיית הבקשה לביטול צו הירושה, נדחית בקשתה של המבקשת למתן צו**
5 **ירושה בו היא מוכרת כידועה בציבור של המנוח.**
6
7 **7. טענת המבקשת לאחריות ב"כ האפוטרופוס הכללי**
8 126. בסעיף 5 לסיכומים העלתה המבקשת טענה חדשה כי באחריות האפוטרופוס הכללי היה לדרוש
9 פרטים נוספים ולבדוק אם הייתה הסתלקות שלה מזכויותיה בעיזבון. לטענתה, על
10 האפוטרופוס הכללי היה לפנות אליה מיוזמתו, ודי בכך כדי לבטל את צו הירושה שניתן בטעות.
11 יצוין כי טענה זו לא הועלתה קודם לכן.
12
13 127. אין בידי לקבל טענה זו.
14
15 128. לאפוטרופוס הכללי אין חובה בנסיבות של משפחה זו ובמצגים שהוצגו בבקשה שבה כל
16 הצדדים בגירים, כשירים והמבקשת אף מיוצגת ומדובר בבני משפחה, ליתן ייעוץ וייצוג משפטי
17 למבקשת. אין לכך בסיס בחוק.
18 129. בנוסף ומהבחינה הדיונית טענה זו לא עלתה קודם לכן וגם בשל כך ניתן לדחותה.
19
20 **ד. סיכום**
21 130. **אשר על כן ומאחר והמבקשת לא עמדה בנטל להוכחת סעיף 72(א) לחוק הירושה ולאחר**
22 **שהוכח כי הגישה את הבקשה לצו ירושה בה צוינו ילדי המנוח כיורשיו היחידים וחתמה**
23 **עליה, פעלה בהתאם לצו הירושה במשך שנים ועיזבון המנוח חולק בהתאם לצו וכי המניע**
24 **להגשת הבקשה קשור למחלוקת בדבר מכירת דירת המגורים המשותפת (ולא כי נודעו לה**
25 **עובדות חדשות והיא פנתה בבקשה לביטול בהזדמנות הראשונה) – דין הבקשה לביטול צו**
26 **הירושה, ולחילופין לתיקונו – להידחות.**
27
28 131. אשר על כן ולאור כל הנימוקים לעיל, אני מורה כדלקמן:
29 ת"ע 5392-12-20 – בקשה לתיקון/ ביטול צו ירושה מיום 9.3.2016 שהוגשה על ידי המבקשת
30 – נדחית.
31 ת"ע 6154-12-20 - בקשה לצו ירושה שהוגשה על ידי המבקשת – נדחית.
32 ת"ע 5900-12-20 - התנגדות לבקשה לצו ירושה שהוגשה על ידי המשיבים – מתקבלת.
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 5392-12-20 פלונית נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6154-12-20
ת"ע 5900-12-20

- 1 הוצאות ההליך – לאחר שבחנתי את היקף ההליכים שהיו בפניי, הסוגיות שחלקן משפטיות
2 וחלקן עובדתיות, והתוצאה אליה הגעתי, אני מורה לגבי הוצאות ההליך כדלקמן:
3 המבקשת תישא, בהוצאות המשיבים 1-2 בהליך זה בסך של 35,100 ₪. אשר ישולמו בתוך 30
4 יום, ולא – יישאו הפרשי ריבית והצמדה כדין.
5
6 133. מאחר והמשיבים 3-4 הצטרפו למבקשת בהליך אין מקום לפסיקת הוצאותיהם.
7
8 134. המזכירות תסגור את כל התיקים שבכותרת.
9
10 ניתן היום, י"ח אדר ב' תשפ"ב, 21 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.
11

תמר סנונית פורר, שופטת

- 12
13
14

פסק הדין הותר לפרסום ללא פרטים מזהים בהחלטה מיום 6.9.23.